

Neodvolanie Šimkovičovej je hanba, neskrývame, že sme nahnevaní. Výbor Kultúrneho štrajku pripravuje ďalšiu protestnú akciu

Tlačová správa

BRATISLAVA, 5. novembra 2024. Vyslovenie dôvery ministerke kultúry Martine Šimkovičovej v NR SR je podľa výboru Kultúrneho štrajku obrovská hanba a výsmech viac ako 4-tisíc ľuďom pracujúcim v kultúre, ktorí sú zapojení do Kultúrneho štrajku. Zatiaľ čo sa v niektorých kultúrnych inštitúciách už naplnili zákonné podmienky na vstup do ostrého štrajku a situácia v kultúre sa naďalej zhoršuje, predstavitelia vlády snahy o konštruktívny dialóg s ich zástupcami naďalej ignorujú. Kultúrna obec vyzýva na ďalšiu celoslovenskú protestnú akciu s názvom **Slovenská kultúrna pochodeň**.

Výbor Kultúrneho štrajku považuje podporu ministerky Martiny Šimkovičovej všetkými hlasmi koalície za hanbu, ktorej sa vyrovná azda len rebranding RTVS. Vyjadrením dôvery Šimkovičovej sa podľa výboru poslanci koalície stávajú spoluzodpovednými za katastrofálnu situáciu v rezorte a jasne dávajú najavo, že im nezáleží na odbornom spravovaní rezortu, nepočúvajú hlasy kultúrnej obce a prehliadajú hrubé manažérske zlyhania ministerky iba s cieľom udržať pri moci rozpadávajúci sa a rozhádaný Ficov vládny kabinet.

“Je to výsmech nielen 4-tisíc ľuďom pracujúcim v kultúre, ktorí sa zapojili do Kultúrneho štrajku, ale tiež výsmech občanom a voličom, ktorí v dvoch takmer 200-tisícových petíciách dali najavo, čo si o ministrovaní Šimkovičovej myslia. Nebudeme skrývať, že sa hneváme. Áno, hneváme sa, lebo odmietame tolerovať túto nevkusnosť, nekompetentnosť a aroganciu moci, ktorá každým dňom preráža nové dno,” uviedla na tlačovej besede výboru Kultúrneho štrajku jeho členka Katarína Mišíková.

Dodala, že napriek snahe o dialóg s politickou reprezentáciou, sa výbor Kultúrneho štrajku dočkal len ignorácie, pričom Robert Fico si skôr ako na stretnutie so slovenskou kultúrnou obcou našiel čas na interview v putinovskej propagandistickej televízii.

“Vystúpenie Roberta Fica v ruskej propagandistickej televízii považujeme za nevhodné, nebezpečné a ohrozujúce zahraničnopolitické záujmy Slovenska. Svojimi výrokmi spochybnil základné hodnoty demokracie a podkopal dôveru našich partnerov v Európskej únii. Obracia Slovensko do minulosti a sympatizuje s vojnovým režimom, čo je pre nás absolútne neprijateľné,” zdôraznila Katarína Mišíková.

Rokovanie Výboru NR SR pre kultúru a médiá, na ktoré bol výbor Kultúrneho štrajku pozvaný, nebolo uznášaniaschopné pre neúčast' koalíčných poslancov. Pozvanie na stretnutie s prezidentom Petrom Pellegrinim, ktoré sa malo uskutočniť 16. októbra, bolo zo strany prezidentskej kancelárie pár dní vopred zrušené a doteraz sa neuskutočnilo.

“Pozvanie k prezidentovi sme obdržali práve v deň rezignácie dnes už bývalej ministerky zdravotníctva Zuzany Dolinkovej, nominantky strany Hlas, ktorej je Peter Pellegrini čestným predsedom. Vzhľadom na načasovanie pozvania, žiaľ, ťažko odolávame dojmu, že páľčivé témy kultúry mali prezidentovi poslúžiť v jeho politickej taktike. Hoci jej cieľ nepoznáme, a asi

na ňu ani nenabral odvalu, výsledkom je len to, že kultúra naďalej zostáva na periférii záujmu premiéra, prezidenta i zastupujúceho predsedu parlamentu a je vydaná napospas diletantizmu Slovenskej národnej strany,” dodala Katarína Mišíková.

Situácia v rezorte sa zhoršuje

Situácia v rezorte kultúry je pritom ešte kritickejšia, ako bola pred ohlásením Kultúrneho štrajku. K nekompetentnému vedeniu rezortu sa pridalo aj za konsolidáciu skrývané nehospodárne personálne decimovanie inštitúcií či priamo hromadné prepúšťanie.

“Pomenujme to jasne: ministerka kultúry Martina Šimkovičová manažérsky nezvláda svoj rezort. Na jej vlastnom ministerstve prepustila toľko ľudí, že ministerstvo nemá prostriedky na odstupné. V kľúčových inštitúciách ako Slovenská národná galéria či Pamiatkový úrad nie je plánované len prepúšťanie pracovníkov, ale aj rušenie pracovísk, ktoré zabezpečujú odborný chod celého kultúrneho sektora. Kolaps dotačných programov ochromil starostlivosť o pamiatky a viedol k nehospodárnemu nakladaniu s verejnými financiami, ktoré sa z dôvodu ukončenia stavebnej sezóny už v tomto kalendárnom roku nestihnú vyčerpať,” zdôraznil na tlačovej besede člen výboru Kultúrneho štrajku Adam Straka.

Vo viacerých zriaďovaných kultúrnych organizáciách pritom dospeli pracovné podmienky do stavu, že sú naplnené podmienky vstupu do ústavnoprávneho štrajku zamestnanectva. Ostrý štrajk je formou, ktorú si volia jednotlivci sami za seba, môžu však rátať so solidárnou - praktickou, administratívnou i právnou - podporou 4000 ľudí zapojených do Kultúrneho štrajku.

“Kultúrny štrajk nevie vstúpiť do ostrého štrajku za celú kultúrnu obec, resp. za všetky organizácie. Pokiaľ by sme to ako organizátori navrhli, právne ohrozíme všetkých štrajkujúcich a štrajkujúce. Ústava umožňuje štrajkovať len zamestnancom a zamestnankyniam, ktorých hospodárske a sociálne práva sú ohrozené a výklad tohto zákona hovorí, že v nie všetkých organizáciách takýto stav nastal,” vysvetlil Adam Straka.

Približne polovica ľudí pracujúcich v kultúre a kreatívnych odvetviach nepracuje v zamestnaneckom pomere, a teda nemôže vstúpiť do regulárneho štrajku. Zastavením práce by živnostníci alebo umelci v slobodnom podnikaní boli v spore výlučne sami so sebou, nemali by žiadnu vyjednávaciu pozíciu.

Štrajk v kultúre sa preto nesmie upínať len na ideu tradičného ostrého štrajku v tej podobe, ako ho definuje súčasná slovenská ústava. Štrajk kultúry musí byť tvárny, musí byť kreatívny a musí nachádzať aj iné formy upozorňovania na problémy svojho rezortu.

Slovenská kultúrna pochodeň

Platforma Otvorená kultúra! v spolupráci so sieťou Anténa a miestnymi kultúrnymi centrami v deň boja za slobodu a demokraciu 17. novembra spúšťa akciu Slovenská kultúrna pochodeň.

Pôjde o štafetový protest, ktorý poputuje z východného Slovenska až do Bratislavy. Počas jedného dňa budú ľudia v danom meste držať štafetu svetla pre kultúru a budú mať možnosť do putovnej knihy zapísať svoje želanie do nového roka pre kultúru na Slovensku.

“Chceme bojovať proti deštrukcii kultúrnej identity Slovenska pestovaním jeho kolektívnej pamäti, chceme priniesť pozitívny odkaz nádeje pre nadchádzajúce obdobie. Protest ukončíme v decembri symbolickým hodinovým ostrým štrajkom kultúrnej obce a protestným zhromaždením v Bratislave. O jeho presnom termíne budeme informovať čoskoro,” uviedla členka výboru Kultúrneho štrajku Veronika Němcová.

“Chceme aj touto cestou vyzvať ľudí pôsobiacich v ďalších kľúčových oblastiach a tvoriacich nenahraditeľné hodnoty, ktoré štát chronicky zanedbáva. Obraciame sa na všetkých, čo pracujú v zdravotníctve, školstve i ochrane životného prostredia: pridajte sa k protestnému zhromaždeniu, ktorým ukončíme Slovenskú kultúrnu pochodeň. Pomôžte nám niesť svetlo starostlivosti do nového roka. Držme spolu a nenechajme našu spoločnú krajinu napospas zmaru a deštrukcii,” vyzvala Němcová.

K dnešnému dňu sa do Slovenskej kultúrnej pochodne zapojilo 14 slovenských miest: **Humenné, Bardejov, Košice, Prešov, Rimavská Sobota, Banská Bystrica, Banská Štaivnica, Kremnica, Liptovský Mikuláš, Žilina, Piešťany, Modra, Pezinok, Bratislava.** O detailoch protestnej akcie bude výbor Kultúrneho štrajku informovať.